

حيات

حيات دأما حیات... دنیای دها هر حیات قاتلم...
- نجه -

اداره مرکزی :
آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلک یاشده کی دائره

استانبول بوروسی :
استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۱۱۹ نومرولو
دائرة مخصوصه
تلفون : ۳۶۰۷

نسخه سی هربرده ۱۰ غروددر .
سنه لکی پوسته ایله ۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار) .

ایونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بووروسه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرلک مرجعی آنقره مرزیدر .

۱ نجی جلد

آنقره ، ۱۴ ، نisan ، ۱۹۲۷

صافی : ۲۰

تورك اوجاقلری

لکچن هاقا تورك اوجاقلری کونی ایدی دینه بیلیر .
برطرفدن اوجاقلرک اک اسکیمی اولان استانبول
اوجاغی عمومی اجتماعنی یاپارکن آنقره ده اوجاق
مرکز عمومیمی ایچون یاپیلاجق بنانک تملی
آیلدی . نه وقت اوجاق اطرافنده حرکت
اولورسه صوک اون بش سنه ظرفنده کی کنجکلک
تاریخی خاطریمه کبیر . چونکه تورك اوجاغنک تکاملی
کنجکلک فکری وحسی تکاملیه برآراده کیتمشدر .
تورکیه ده هیچ برمؤسه اوجاقلر قادیار کنجکلر
اوزرنده مؤثر اولمامشدر . (۳۲۷) تاریخندن
اعتباراً اوجاغنک تاریخی ، کنجکلک و مملکتک
تاریخی اولمشدر . هر یکی فکر ارجاقده معکس
بولش ، اوراده قوتلندکن صوکرا یاییلمشدر .
اوجاق یالکیز اعضاسنه دکل ، هرکسه ، حتی
ملی فکرلری هضم ایدمه جهک کهنه دماغلر
اوزرینه بیله تاثیر یاپمشدر . مفکوره سنک تحقیقی
بوقادار آرزمان ظرفنده ادراک ایدمه بیلن مؤسسه لر ،
پک آزدر : تورك اوجاقلری اون بش سنه اول
مدافعه ایتدیکی فکرلرک بررر تحقیقی کورمش ، قیسه
برزمانده مملکتک هرکوشه سنه یاییلمشدر .

اوجاغنک بوبخیارلنی ، بوقدرتی هرشیدن
اول ، دوغورودن دوغوریه - عادتاغریزی اولارق -
ملی براحتیاجدن دوغوش اولماسنه مستنددر .
اوجاغی ؛ ملی شعور یاراتمش ، او بویوتمش ، او
انکشاف ایتدیرمشدر . اونک ایچوندرکه ؛ اوجاغه
بویوک خدمت ایدمه نلر واردر ، فقط اونک
مؤسسی یوقدر ، دها دوغوروسی اونی تأسیس

ایله یین قوت ملی شعوردر . بوشعور قوتله تنجه
قادار تورك اوجاغنک پروغرامی کندیلکندن
چیزلش ، کیده جکی یول کندیلکندن تعین
ایله مشدی . اوجاق بویوله یورودی ، اعضاسی
اوزن ، اولمایان هر فردک روحنده برآیدینلق ،
بروضوح ، تام برشعور اویاندیردی .

فقط بویالک مفکوره تحقیق ایتدکن صوکرا
اوجاقلر هر ساحه ده کی فعالیتک پروغرامی
تثیت ایتک ، اوجاقلری او پروغرام اطرافنده
واضح و صریح بر فعالیت مرکزی یایمق دوره سنه
کیردی : اوجاق مرکز عمومیمی اک اهمیتلی
وظیفه نی شیمیدی درعهده ایتش بولونویور .
اوجاقلرک بوندن صوکرا کی فعالیت پروغرامی
دها چوق ، علمه ، مختلف یوللردن اک ممکنی
ودوغوروسی بولمغه استناد ایدمه جکدر .

اوجاقلرک فعالیتی عجیها نکی اساسه استناد ایتلی ؟
نجه بونی تعین ایدمه رکن غرب ولایتلریله شرق
ولایتلری آیرمق ایجاب ایدمه . دها دوغوروسی
اوجاق مرکز عمومیمی شرق ولایتلرنده کی
تورك اوجاقلریله غرب ولایتلرنده کی تورك اوجاقلریله
ویره جکی استقامتی یکدیگرندن آیرمغه مجبوردر .
شرق ولایتلرنده ملی وحدتی صاغلاملاشدیرمق
تورك حرثی ، حقیقی و تمیز تورکجه نی نشر ایتک
خصوصنده اوجاقلر چوق مهم بر فعالیت
ساحه سیدر . اورا اوجاقلری هرشیدن اول بو
غایه اطرافنده چالیشمق مجبوریتنده درلر . غرب
ولایتلرنده کی اوجاقلره کلنجه اونلره صریح
اولارق ویریه جک استقامت کنجکلرک فکری
وبدنی تربیه سنه یاردم ایله مک اولمالیدر . اعتراف
ایتیلدرکه غرب ولایتلرنده کی بعضی اوجاقلر
اجرا آتیه صریح بر وجهه ویره میورلر . البته
اوجاق مرکزی هیئت بویو وضوحزلنی کور -
مکده در . مثلاً بعضیلری اوجاغی ساده جه بر
قلوب کی قوللانمق ایسته یورلر . ملی برمعبد کی

دوغان بر جمعیت «قلوب» حالنه استحاله ایدمه .
اونک دوغوشی ، انکشافی بویله بر وظیفه نی
یایمغه مساعد اولاماز . دون اوجاق ملی شعوری
اویاندیردی . بو کون ده ملی تکامل ایچون صریح بویوله
یورومسی ایجاب ایدمه . بو خصوصده یاپیلاجق اک مهم
وظیفه کنجکلک بدنی وفکری تربیه سنه خدمت دکلیدر ؟

غرب ولایتلرنده کی اوجاقلرک هدفی بو
صورته تثبیت ایله دکن صوکرا بویله اطرافنده
ناصل چالیشلماسی لازم کله جکی مسئله سی ایله
قارشیلایشیرز . دولت مؤسسه لری ، ملی جمعیتلر
دائماً یکدیگرنی اتمام ایدمه جک وجهه وظیفه لری
تقسیم ایتیلدرلر . بعضی ایشلر واردرکه دولت
یاباماز . او ایشلری ملی جمعیتلر آلامالیدر . مثلاً
معارف وکالتی مکتبلری واسطه سیله چوجوقلرده
وکنجکلرده فکری و بدنی تربیه نک تعمیمی
وظیفه سیله مکلفدر . فقط وکالتک قدرتی هیچ
برزمان بوتون خلق طبقه سنه قادار بو فعالیت
تعمیمه کافی کله مز . بونی آنجق ملی جمعیتلر یاییلیر .
بو اعتبارله تورك اوجاقلری چوق بویوک
ویوکسک برخدمته نامزددر . اوجاقلر بو خصوصده
چک واسلو و اقلرده کی (صوقول) تشکیلاتنه
یاقین برغایه نی بنمسه ملری ، بومقصد اوغورنده قوتلی
بر فعالیت ابراز ایله ملری مملکتک بدنی تربیه سنده
نه قادار قیمتلی برتحول وجوده کتیریر ... !

برمملکتده اک فنامساعی طرزی ، ملی تشکلرک
یکدیگری آراسنده و بونلره دولت مؤسسه لری
بیننده ابی برایش بولومی یاییلاماسیدر . تورك
اوجاغی مرکز عمومیمی غرب ولایتلرنده بدنی
وفکری تربیه غایه سی اطرافنده آنجق ملی جمعیتلر
واسطه سیله یاییلابیله جک ایشلری درعهده ایله
وتعلیم و تربیه ایله مکلف اولان مؤسسه لرله تشریک
مساعی ایلرسه چوق پارلاق ماضیسنه یکی ویوکسک
برخدمت دها علاوه ایتش اولور . محمد امین

اسكى يونانه پيغامبرلىكى :

بروفسور Geffcken

انسانلارنىڭ دىنى حياتىدە بويۇك بىر رول اوينايان پيغامبرلىك دورىلىرى ، مختلف بىرلەردە يابرى بىرى تەقىب ايتىشىدۇر . ياخود عىنى زمانىدە باشلامىشدر . تارىخىمىزدىن سىز و ياخود آلتى عصر اولىكى دورى دىنى حياتىڭ « بويۇك تىشكىلىرى » طرۇزىدە قبول ايدىن بىلەن . اسرايىلدىن بويۇك پيغامبرلار جىقپور ، عىنى زمانىدە ، ياخود برازداھا اول زردشت فعالىتتە باشلىور . يىنجى و آلتىجى عصرىدە بويۇك يونان تراژىدىچىلارنىدە ، داھا سوڭرا صوقراطىدە ، نىھاي اُفلاطونىدە افادىلەن دىنى حركت دوغوبور . بودا ، آلتىجى عصرىدە ھىندىستانىدە ، قونفۇجىيوس آشاغى بوقارى عىنى زمانىدە جىندە فعالدر . بودورلر آراستىدەكى مناسبت ، نەدىن ايلەرى كلىور ؟

اسكى يونانىستانىدە « اوراقل » واردى . براز سوڭرا « الھام » . استناد ايدىن كاھىلىك تاسس ايتىدى . « پروفەتەس » اسكى يونانچىدە « واسطە اولان » دىمكىدۇر ، عىنى الھارلە انسان آراستىدە واسطە .. راھب ، « الھى » قوتىڭ « ترچان » ى ايدى . اومىروسىدن اول جىزىيە مستند « پروفەتەس » آينىلرى موجوددى . فقط بونىڭ تارىخىي مناقشەسى اومىروسىلە باشلار . يونان پروفەتەسلىكنىڭ اُك مشهور ىرى « دەلى » ايدى . بوجريان و بونى تەقىب ايدىن جريانلار ؛ « اومىروس » نىڭ « دھرىلك » ندىن خوشلانماشلىردىر . شىرقىدە بويونان پيغامبرلىكنە رقىب بوجريان دوغىمىشدر : اسرايىللىر ، بودا ، لاۋتەس .. بورادە « پىتىا » نىڭ بىرىنە « سىبىل » قائم اولوبور . براز سوڭراترا كىيادە شىرق مىستىكىنە استناد ايدىن « اورفە » پروفەتەسلىكى دوغوبور . بودە اومىروسە عىلدار . بومىستىك جىزىيە ؛ اوزون زمان دوام ايدىيور . آلتىجى و بىنجى عصر فىلوزوفلرى ؛ پيغامبر اسلوبىلە قونوشوبورلر .

نىھاي « الەنرىم » و ايتالىيادە اسقائولوزى شىكلەنە انقلاب ايدىن unio mystica كلىور . بواعتبار ايلە اُفلاطون ؛ اسكى يونانىستانىڭ حقيقى اُك صوڭ پيغامبرىدۇر . ايكىنجى ھىردىن اعتباراً ھىچ بىر پيغامبرە تصادف ايتەن . اُك اسكى دور پيغامبرلىكىدە بىر « وحدت » شىكلى بوقدر .

شىرق الھامى ، اسكى يونان پيغامبرلىكنىڭ روحنە حلول ايتىش و بونى « الەن » زھىنىي قبول ايدىن ەرك فلسفە ايلە ايشلەمىشدر . شىرقىدە بويىلە صفحەلر بوقدر . اونىڭ « وجود » ى كوچوك فاصلەلرلە تىمادى ايتىشىدۇر .

مدير مشول : محمد راسىم

استانبول — مىلى مطبعە

بىتقىق بىر يانغىن دىوارى تېسىندە بىتمىش اوتلرە باقپور ؛ ھىزون ھىزون دوام ايدىيوردى : — سىزە حقيقى سويلەيم . او چارشى ايتىچىدىن كىچىككە بورە كىم تىحمل ايتەيور . جوق اسكى زمانلرە عاىد بىر خاطرە ، مقدس بىر خاطرە .. آھ بىك ائىدى او چارشى ايتىچىدە بىر فاجىئە كىچىدى . بىي قىلىك اىك نازىك بىرىدىن وورمىش بىر فاجىئە . نەزمان اونى عقلە كىتىرسەم ، نەزمان اوسوقاقلردىن كىچىم .. شىمىدى آ كىلدىكىز دىكلى ؟ مقدس بىر خاطرە .. داھا فضلىە سويلەيمەنە كىچىم ..

سكوت ايتىچىدە آغىر آغىر يولۇزە دوام ايتىدۇ . كىندى كىندى شويىلە دوشونوبوردم : ھى بىكىتك قىلىندە بىر آرسلان يانار . بو سىز مىداسىز اورىكەك آدمىدە آ كىلاشيلان بىر وقىمەسى اولدى . اىتمال بىر عشق ماجراسىدۇر . بىلكە سودىكى بىر قادىنلە بو چارشىيە عاىد كوزل بىر خاطرەسى وار . بىلكە اونى بورادە طانىدى . مەمافىيە بو سوقاقدىن بو درجە قورقاسىنە نظراسودىكىنى بورادە قايتايتىش اولماسى دىھا عقلە ياقىن كلىر .. عىجا بورادە آت ، آرابافلان آلتىندە مى قالوب اُزىلدى ؟ .. ياخود بورادە اونىڭ بىر خىيالىتىمى كوردى ؟ ..

بو مىثلە آرا سىرا زھىنى مشغول ايدىيوردى ، مىجوب آدم كوزمىدە اھىمىت آلمىنە باشلايوردى ، اونىڭ ايتچون عادىتا شاعرانە شىلر دوشونوبوردم . بىر كون بىر تصادف حقيقى مىدانە چىقاردى .

بىر صباھ بىزە بىر اوچونچى آرقاداش التحاق ايتىشىدى : آرقداشمىڭ چالىشىدىنى دائىرىمىڭ مىدىرى . بو ذاتى بىزدە طانىردىم . مىدىر چارشى يولنە صاپدى . مىجوب آرقاداشم طىببى اونى بولاندىن جورە مىزدى . فنا حالە صىقىلدىغى ، قاپانە كىرىمىش بىر صىچان كىي شاشغىن شاشغىن اطرافتە باقىدىغى كورىيوردم . بىلكە بىر بىھانە بولوب قاچاقچىدى . فقط عكسى كىي مىدىر وظيفە ھىقندە مەلومات وىرىمكە باشلامىشدى . زواللى آدم مىدىرىك صولندە و براز كرىستىدە قورقش بىر كىرىپ كىي طور طوب اولوب تىترەيەرك يورويوردى .

باشىچى دىكانلىرىنىڭ او كىندىن كىچىوردى . بونلر بىرىدىن اوزون بويىلو ، قىزىقلىقلىقلىق چىقىدى ، بوىك سىسلە : — طاھرافىندى ، طاھرافىندى .. دىيە سىسلەندى .

آرقاداشم باشنى جويىرىمدى ، فقط اولدىنى بىردە دوغىش كىي دوردى ، باشنى او كىنە اكرىك بىكلىدى .

ارمى باشىچى ياواش ياواش يانە كلىدى ، ساكن فقط دارغىن بىر سىلە :

— آرتق ھىچ چارشىدە كورونىز اولدىكىز ، دىدى ، كوچوك خاتم ايتچون آلدىكىز جەيزاشيانىك بورجىنى حالا وىرىمىڭ فىكرىدە دىكلىكىز ؟ سىنەسى اولوبور .. بىز قىزىق چارشى اصنافى بىز ؟ بو اولوبور ؟ صىقىنئىلى زمانىكزىدە سىزە انسانىتىلك ايتىدەكە بو انصافدىر .. اوتە سىنى دىكلىكە مەدىن ، مىجوب آرقاداشىك حالنە باقامان قاجىدم .

او كوندىن بىرى نە زمان بو « مقدس خاطرە » نىك ياناغى اولان چارشىدىن كىچىم بىزدە ايتىچىدە بىر صىقىنئىلى دوپارم .

رئاد نورى

بىر سىنىرلى بىر آدم . صبر ايدەمىم . يانمە . كىك جىغاراسنى آلدىم ، قارشىمىدە كىنە اوزاتىم . مىجوب آدم يىلدىرىلە وورولمىشە دوندى . تىشكر ايتىك ايتچون آياغە قالقدى ، قىزاروب بوزارەرق جىغاراسنى ياقدى . فقط بو بويۇك وقىمەنىڭ خىلجىنى بويۇك بىر فاجىئە سىبب اولدى . يان قومشومىك جىغاراسى قارشى قومشومىك تىترەك بارماقلىرى آراستىدىن بىرە دوشدى . آد مىجىزدوشوب بايىلاق كىي اولدى . غىراختىبارى قوللىرىمى آچىدم . بو وقىمە بىر صىقىلغان آدم ايلە احباب ايتىدى . ھەمدە غايت صىمىي ايتىي احباب . ھىر صباھ استانبولە برابر ايتىيوردى . تىخىمىم دوغرىو چىقىشىدى . بىر دائىرەدە كاتىدى . باشىدە قالاياقچە بىر عاىللە واردى . غالبا ياشامىدە كوچاك كىچىيوردى . فقط ھىچ شىكايت ايتەيوردى . جوق مىغروردى . مىجوبلىق بىر درجەيە قىدرە غىروردىن ايلرى كلىيوردى . بىر خىتارە اوغراقتىن قورقدىنى ايتچون دائىما انسانلرە اوزاق دورىمە چالىشىيوردى . ناموسلى ، چالىشقان اولدىقچە مەلوماتلى بىر آدمى . فقط نە چارەكە بوقدر قورقماقلىق ، بوقدر بوزوموشاقتى ايلە حياتىدە موفىق اولونامازدى . اونىڭ ايتچون اولونچىيە قىدر بىرىندە صامىنە مىكومىدى .

آز زمانىدە بىر بىرىمىز خىلى ايتىنىمىشدى . سادە دىكزىدە دىكل شىمىدى قارادەدە بىر بارچە يول آرقا . داشلىق ايدىيوردى .

يولۇز بىردى . دائىرەلەرنى آراستىدە اوچ بىش دىقىقەلىق بىر مىسافە واردى .

يالىكىز بىر شىئە دىقت ايدىيوردم . آرقاداشم چارشى ايتچىدىن كىچى كىسىدە بولدىن بىر درلو كىتىمىك ايتەمىور ، بى وىرانەلىكار آراستىدە تىھا وقارىشقىق بىر سوقاقدىن دولاشدىرىيوردى . بويىلە جە ھىر صباھ بوش بىرە دىنيا قىدر طابان تەمىش اولوبوردى .

چارشىيە ياقلاشدىمىز زمان قولە كىرىر ، مىجوب طىبىئەتە رغما حرارتلى بىر بىت آچار ، كوىا فرقىدە اولمامەيدان وىرىمەدىنى وىرانەلر سوقاقتە صايدىرىردى بىر ايتى كىرە بونىڭ سىببى صوردم .

— چارشى ايتچى قالاياقلىق .. بوراسى كىچە اوزون فقط داھا تىھا .. ھەمدە نە كوزەل .. وىرانەلرە قىر چىچىكلرى آچيور .. چارشىدىن آت آرابە كىچور .. انسان دىقت ايدەمە بىر الخ ..

كىي صودىن سوزلر سويلدى . مىجوب انسانلرە آ كىلاشىلماز خويلىرى واردى . بىعضىلرى قالاياقلىقە طانىدقلىرى جەھەلرە راست كىلوب سلام وىرىمىكدىن اوتانلىرلر ، بىعضىلرى مىثلا سوقاقتە تراش اولفدىن صىقىللىر . بىر بىر بوزىنە باقىدۇچە رىنكىدىن رىنكە كىرىر ، اچل ترلرى دوكر . كىندى كىندىمە : « بىسبىلى بو آد مىجىز قالاياقچە كىرىمىكدىن اوتانلىور » دىيوردم .

مەمافىيە بىر زمان سوڭرا بو سىببىدە خفىف بولغە باشلامدى . بو يول جورە مەنە وراسى ھىر صباھ آرقاداشمە مەھمە بىر قاچ صىقىنئىلى دىقىمەسى كىچىرتيوردى . بو صىقىنئى ھىر حالە قالاياقلىق بىر سوقاقدىن كىچىك اضطرابتىدىن جوق فضلىە ايدى .

عىنى مىھا كەنى كىندىدە يامىش اولمالى كە بىر صباھ وىرانەلرە اورتە سىندە دوردى ، باشنى او كىنە اكرىك : — بىم بورادىن كىلكىدە كى اصرارىمە كىم بىلىر نە قىدر حىرت ايدىرىسىكىز ؟ دىدى . خىكز وار فقط سىببى بىلە كىز ..